

Metropolia: Oczekując na transport miejski dowiesz się, jaki jest stan powietrza

Na elektronicznych tablicach informacji pasażerskiej przy godzinach przyjazdów pojawią się krótkie komunikaty o jakości powietrza i zalecanej aktywności. W tym sezonie grzewczym będą się one odnosiły do danego powiatu, a nie jak dotychczas do strefy pomiaru „Agglomeracja Górnośląska”.

– Podczas sezonu grzewczego bardzo ważna jest wiedza na temat jakości powietrza – mówi Blanka Romanowska, dyrektor Departamentu Infrastruktury i Środowiska GZM.

– W tym roku odchodzimy od dotychczasowego sposobu informowania o sytuacji w całej strefie pomiaru na rzecz komunikowania, jak wygląda sytuacja w każdym powiecie. Coraz częściej szukamy danych o jakości powietrza. W sezonie grzewczym taka informacja wpływa na nasz tryb życia. Wiedząc, że są przekroczone normy, możemy ograniczyć naszą aktywność na świeżym powietrzu czy też zdecydować się na założenie profesjonalnej maseczki antysmogowej, aby uniknąć nadmiernego ryzyka dla zdrowia – wyjaśnia Blanka Romanowska.

Od poniedziałku (30 listopada) do kwietnia 2021 r. w godzinach popołudniowych (od 12:00 do 20:00) na obecnie zainstalowanych 250 elektronicznych tablicach przystankowych będzie pojawiać się informacja o aktualnej prognozie jakości powietrza w powiecie, w którym znajduje się przystanek. Dane pochodzą z codziennego prognozowania jakości powietrza przygotowywanego przez Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution>). Zasięg tej informacji w ciągu sezonu będzie się stopniowo powiększać. Zarząd Transportu Metropolitalnego jest w trakcie montażu kolejnych tablic. Docelowo ma ich być ok. 550.

Jakie komunikaty odczytają pasażerowie? Wyświetlany indeks jakości składa się z sześciu kategorii rozpoczynających się informacją: „Jakość powietrza bardzo dobra – aktywność na wolnym powietrzu bez ograniczeń”, przez „Jakość powietrza dostateczna – należy rozważyć ograniczenie aktywności na wolnym powietrzu”. Na końcu zaś: „Jakość powietrza bardzo zła – wszelkie aktywności na zewnątrz są odradzane”.

Komunikaty zostały opracowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na podstawie prognoz dobowych stężeń pyłu zawieszonego PM 10. Pył ten to mieszanina substancji organicznych i nieorganicznych. Ma toksyczny i rakotwórczy skład. To m.in. metale ciężkie, rakotwórczy benzo(a)piren, dioksyny i furany. Ze względu na relatywnie duży rozmiar cząsteczek PM 10 osadza się w górnych drogach oddechowych.

Pamiętajmy, że w zanieczyszczonym powietrzu w pyłe zawieszonym unosi się także PM 2,5. Jego cząsteczki są drobniejsze niż PM 10. Przenikają do płuc, podrażniają śluzówkę, sprzyjają astmie, powodują nowotwory płuc, gardła i krtani. PM 2,5 przenika także do naszego krwioobiegu i mają wpływ na zwiększoną krzepliwość krwi oraz powodują zaburzenia rytmu serca.

Smog zwiększa także ryzyko śmierci w przypadku zakażenia COVID-19. Dowodzą tego pierwsze badania naukowców nad przebiegiem epidemii. Na przykład, według międzynarodowych badań opublikowanych na łamach prestiżowego „Cardiovascular Research Journal”, jest związek między ekspozycją na pyły PM 2,5 a śmiertelnością na COVID. Według szacunków blisko 15 proc. zgonów w skali globalnej ma związek z długotrwałym narażeniem na zanieczyszczenie powietrza.